

شورای سیاستگذاری حوزه های علمیه خواهران

مرکز مدیریت حوزه علمیه خواهران

معاونت پژوهش

استان آذربایجان غربی شهر ارومیه مدرسه علمیه تخصصی الزهراء (سلام الله عليها)

عنوان:

تحلیل قرآنی و روایی شبهات آزادی

اجتماعی زنان

استاد راهنما:

سرکار خانم فاطمه بهروز ثانی

نگارنده:

زهرا عابدی

۱۴۰۳

بسم الله الرحمن الرحيم

مرکز مدیریت بحران و فعالیت‌های آموزشی

تحمیدیه

حمد و سپاس خدایی را که گردش کائنات را بر مدار توحید بنا نهاد و جمله مخلوقات را «طوعاً و کرها» بر محور آن به حرکت واداشت. آنگاه اعجاب انگیزترین مخلوق خویش را که مسجود ملائک قرار گرفته بود به رخ عالم علیا کشید و خود را به جهت چنین خلقت سترگی ستود: «فتبارک الله احسن الخالقین» پس از آن آیات «آفاق» ی و «انفس» ی خویش را فراروی انسان نهاد و بزرگترین کتاب هستی و تنزل یافته از عالم علوی را به دنبال سلسله پیام آوران خویش هم‌نشین موجودی قرار داد که مدال «ولقد کرّمنا بنی آدم» بر شانه های او می درخشید. اینک این مائیم و نشانه های تکوینی و تدوینی حق، تا راه خود را از پس «ظلمات فوق ظلمات» به سمت ابدیت بیائیم.

تقدیم به

پیشگاه مقدس و ملکوتی حضرت ولی عصر، امام زمان (عج)

و بانوی دو عالم، حضرت فاطمه زهرا (علیها السلام)

ای محبوب دل‌ها و منجی عالم بشریت، حضرت مهدی موعود (عج)، این اثر ناقابل را به پیشگاه مقدس شما تقدیم می‌کنم. باشد که ذره‌ای از لطف بی‌کرانتان شامل حال این بنده‌ی حقیر شود و قدمی در راه رضایت شما برداشته باشم.

ای سرور بانوان جهان، حضرت فاطمه زهرا (علیها السلام)، شما که الگوی ایمان، صبر و تقوا هستید، این پایان‌نامه را به حضور پر نور شما هدیه می‌کنم. امید است که این تلاش ناچیز مورد قبول و عنایت شما واقع شود و همچون چراغی راهنمای مسیر زندگی‌ام گردد.

۴۵. نوری، حسین بن محمدتقی، مستدرک الوسائل، ج ۲، بیروت: مؤسسه آل البيت (عليهم

السلام) لإحياء التراث، ۱۳۶۶

۴۶. هاشمی شاهرودی، سید محمود، فرهنگ جامع فقه، ج ۳، چاپ اول، موسسه دایره

المعارف فقه اسلامی، ۱۳۸۲

۴۷. هاشمی نژاد، عبدالکریم، درسی که حسین (علیه السلام) به انسانها آموخت، مشهد: آستان قدس

رضوی، ۱۳۸۲

۴۸. هسیونگ جی، زنان در چین دوره جمهوری خواهان، انتشارات دانشگاه کمبریج،

۱۹۸۶م

۴۹. ولستون کرافت، مری، دفاع از حقوق زنان، ۱۷۹۲م

۵۰. یوسفی فخر، سید حسین، مجموعه آثار همایش بین المللی امام خمینی (علیه السلام) و قلمرو

دین (۱) «کرامت انسان»، ج ۱، چاپ اول، تهران: موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (علیه السلام)،

۱۳۸۶

کتاب عربی

۵۱. ابن اثیر، عزالدین، أسد الغابة، ج ۵، محمداحمد، عاشور، بیروت: دارالإحياء التراث العربی

۵۲. ابن حنبل، احمد بن محمد، مسند الامام احمد بن حنبل، ج ۲ و ج ۱۰، بی جا، بی تا

۵۳. ابن هشام، عبد الملك بن هشام، السيرة النبوية، آبیاری، ابراهیم، سقا، مصطفی، و شبلی،

عبدالحفیظ، ج ۱، بیروت: دارالمعرفة، بی تا

۵۴. بخاری، محمد بن اسماعیل، صحیح البخاری، عبدالعلی نورا حراری، انتشارات شیخ

السلام احمد جام، چاپ دوم، ۱۳۹۲

۵۵. بیهقی، احمد بن حسین، السنن الكبرى، ج ۷، بیروت: دارالفکر، بی تا

۵۶. حر عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعة إلى تحصیل مسائل الشریعة، ج ۱۰ و ج ۱۴

و ج ۲۰ تهران: اسلامیة، ۱۳۷۲

۵۷. حسون و مشکور، اعلام النساء المؤمنات، ج ۱، سازمان اوقاف و امور خیریه،

تهران: انتشارات اسوه، ۱۳۷۹

۵۸. خزائلی، محمد، احکام القرآن، ج ۱، تهران: جاویدان، ۱۳۶۱
۵۹. الشوکانی الیمنی، محمد بن علی، فتح القدير، ج ۱، دمشق: دار ابن کثیر، بی تا
۶۰. صبان، محمد بن علی، إسعاف الراغبین فی سیرة المصطفی و فضائل أهل بيته الطاهرين، ج ۱، بی جا، بی تا
۶۱. طبرسی، شیخ ابوالفضل بن الحسن، مجمع البیان فی تفسیر القرآن، تحقیق رسولی محلاتی، تهران: مکتبه علمیه الاسلامیه، بی تا
۶۲. الطریحی، فخرالدین، مجمع البحرين، تحقیق احمد الحسینی، ج ۳ و ۵، تهران: مرتضوی، ۱۳۶۲ ش
۶۳. طوسی، ابوجعفر محمد بن حسن، استبصار، سید حسن خراسان، ج ۳، بی جا، بی تا
۶۴. قمی، عباس، سفینه البحار و مدینه الحکم و الآثار، ج ۴، مشهد: آستان قدس رضوی، ۱۳۷۴
۶۵. قمی (شیخ صدوق)، محمد بن علی ابن بابویه، من لایحضره الفقیه، علی اکبر غفاری، ج ۴، چاپ دوم، قم: موسسه نشر اسلامي، ۱۴۱۳ ق
۶۶. کاتب واقدی، محمد ابن سعد، الطبقات الکبری، دامغانی، محمود مهدوی، ج ۱، چاپ اول، انتشارات فرهنگ و اندیشه، ۱۳۷۴
۶۷. متقی، علی بن حسام الدین، کنز العمال فی سنن الاقوال و الأفعال، ج ۱۶، بیروت: دارالکتب العلمیه، ۱۴۱۹ ق
۶۸. مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، ج ۱، موسسه الوفاء، بی تا
۶۹. محمد بن حسن، حرّ العاملی، وسائل الشیعه، ج ۲۰، قم: موسسه آل البيت علیهم السلام لإحياء التراث، بی تا
۷۰. مغنیه، الفقه علی المذاهب الخمسه، بی جا، ۱۴۰۲ ق

مقالات

۷۱. آزمند، زینب، «آزادی کار و حق اشتغال زنان در نظام حقوقی ایران و بازتاب آن در برنامه‌های توسعه»، ۱۳۹۴

۷۲. امیری، علی نقی، «کمال انسان و انسان کامل، پرتال جامع امام خمینی (ره)»،
خرداد ۱۳۹۶
۷۳. بهرامی نژاد، علی، یارم طاقلو سهرابی، مریم، «پاسخ به سه شبهه قرآنی» ۱۳۹۵
۷۴. پژوتن، فرشته، «شناخت نقش شبکه های اجتماعی در فرآیند نوگرایی زنان خانه دار
تهرانی»، ۱۳۹۷
۷۵. پورمهر، فرانک، «جایگاه زن در اسلام - تبیین حقوق، مسئولیت ها و نقش اجتماعی»،
مجله پی استور، ۲۶ اسفند ۱۴۰۳
۷۶. تقدیسی، محمدمهدی، «بررسی شبهات در مورد کرامت زنان در قرآن از منظر مفسران
معاصر»، ۱۳۸۹
۷۷. تقوی رضوی زاده، الهام، اصفهانی، مهدی، «مروری بر کارکرد خلاقیت در نیل به کمال
انسانی در اسلام»، نهمین کنفرانس بین المللی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی در
ایران: تهران، ۱۴۰۰
۷۸. جلالی کندی، سهیلا، «آداب مشارکت اجتماعی زنان از منظر اسلام» عضو هیئت
علمی دانشگاه الزهراء، نشریه تحقیقات علوم قرآن و حدیث دوره دوم پاییز و زمستان ۸۴
۷۹. حاضری، علی محمد، تحلیل جامعه شناختی تنوع جنبش زنان در کشورهای اسلامی
منطقه خاورمیانه، مجله مطالعات اجتماعی ایران، ۱۳۹۱، دوره ششم، شماره ۲
۸۰. خرمی، ابراهیم، «مشارکت زنان صدر اسلام در عرصه های مختلف اجتماع»، مجله
اینترنتی راسخون، آبان ۱۳۹۱
۸۱. داوودی، سمانه، «چگونگی آزادی زن در اجتماع از منظر اسلام»، مقاله ۷، دوره ۳،
شماره ۱، فروردین ۱۳۹۵
۸۲. داوودی، سمانه، «زنان و تبلیغ آزادی اجتماعی»، دوفصلنامه علمی، تخصصی مطالعات
پژوهی زنان، سال نهم / شماره شانزدهم / بهار و تابستان ۱۴۰۱
۸۳. دیانت، سعیده، «بررسی احساس امنیت زنان در فضاهای عمومی»، ۱۳۹۱

۸۴. سبحانی تبریزی، جعفر، «آزادی مطلق یا آزادی محدود»، مقاله علمی-پژوهشی، کلام اسلامی، ۱۳۸۱، شماره ۴۳
۸۵. شاملی، عباسعلی، «منزلت زن در اندیشه والای امیرالمؤمنین»، مطالعات راهبردی زنان، شماره ۱۱، سال ۱۳۸۰
۸۶. عظیم‌زاده اردبیلی، فائزه، «علل و مستندات حرمت ازدواج با غیر مسلمان»، فقه و حقوق خانواده (ندای صادق)، شماره ۵۲، ۱۳۸۹
۸۷. علی اکبر علیخانی، آزادی انسان از دیدگاه قرآن، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۸۰، شماره ۱۵
۸۸. فاطمه فکور، «پایگاه اجتماعی و سیاسی زن» کتاب نقد، شماره ۱۲، سال ۱۳۷۸
۸۹. فرشتیان، حسن، «بازخوانی یک آیه از قرآن به مثابه ریشه نابرابری حقوقی زنان» فصلنامه نقد دینی، ۱۳۹۹، شماره ۲
۹۰. لشکری، احمد، «تبیین آزادی عقیده و پاسخ به شبهات آن» کارشناس ارشد معارف اسلامی، ۱۳۹۲
۹۱. محمدی، مرتضی، حقوق و تکالیف زن از دیدگاه اسلام (استقلال مالی، اطاعت از شوهر)، رواق اندیشه، شماره ۳، سال ۱۳۸۰
۹۲. مهدی منتظری، «انتخاب همسر؛ حق انسانی و اسلامی زنان»، رسانه گوهرشاد، ۱۴۰۳/۰۳/۰۴
۹۳. موسوی بجنوردی، سیدمحمد، «حقوق زن در اسلام»، بازتاب اندیشه، شماره ۵۷ و ۵۸، سال ۱۳۸۳
۹۴. میرخلیلی، سیداحمد، «زن در حقوق خانواده»، کتاب نقد، شماره ۱۲، سال ۱۳۷۸
۹۵. میرخلیلی، سیداحمد، «مبانی نظری حق آزادی زنان از دیدگاه امام خمینی (رحمه الله)»، پژوهش‌نامه متین، سال نوزدهم، شماره ۷۶، پاییز ۱۳۹۶
۹۶. یوسف‌وند، حبیب، احمی نیک، سیدمهدی، «حقوق زنان و آزادی‌های فردی (با تاکید برپوشش و آثار اجتماعی آن)»، ۱۳۹۷

۹۷. ویل دورانت، تاریخ تمدن، ج ۱، مشرق زمین، نشرالکتیریکی سایت ما

Ahmed, L. (۱۹۹۲). Women and Gender in Islam: Historical Roots of a Modern Debate. Yale University Press.

antizandiq.blog.ir

<http://shr.markazfeqhi.com/node/۲۷>

<http://www.parsquran.com>

<https://civilica.com/note/۱۱۴۵۹/>

<https://donya-e-eqtesad.com>

<https://ensani.ir/fa/article/۳۸۷۵۱۲>

<https://ensani.ir/fa/article/۴۷۴۴۷/>

<https://ensani.ir/fa/article/۶۸۸۷۷/>

<https://habnastudy.com/>

<https://imanoor.com/blog/eshteghal-banovan/>

https://journals.dte.ir/article_۵۵۳۹۰.html

https://jscc.yazd.ac.ir/article_۳۳۷۴.html

<https://noo.rs/bdEOo>

https://qjo.ssor.ir/article_۲۱۰۶۲۵.html

<https://quran.anhar.ir/tafsirfull-۸۰۶۶.htm>

<https://quran.inoor.ir/fa/ayah/۴/۳۴/commentary>

https://sociology.tabrizu.ac.ir/article_۱۷۰۸۲.html

<https://tarikhema.org/ancient/۱۱۴۸۲>

Khamenei.ir

در پانوشته ها، علامت ستاره * بیانگر ارجاع نگارنده به نسخه اینترنتی کتاب مربوطه از پایگاه

کتابخانه مدرسه فقهائت می باشد: <https://lib.eshia.ir/>